

POL Provinciaal Omgevingsplan Limburg

POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook

Ontwerp

Betreffende een:

- Ontwerp partiële herziening POL 2006
- Ontwerp partiële herziening 'POL-herziening op onderdelen EHS'

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten

Maastricht, 1 mei 2007

Inspraak

Van 11 mei tot en met 21 juni 2007 liggen ten behoeve van de Robuuste verbinding Schinveld-Mook ter inzage:

1. de ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook en het daaraan gekoppelde plan-milieueffectrapport (hierna: planMER);
2. het ontwerp stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook.

De ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook betreft een ontwerp partiële herziening POL 2006 en een ontwerp partiële herziening 'POL-herziening op onderdelen EHS'.

In deze periode kan eenieder schriftelijk bedenkingen indienen. Ook zal de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL) advies worden gevraagd.

Bedenkingen moeten worden gericht aan:

Het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de heer ir. H.M. van Steenwijk
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Wij verzoeken u bij uw bedenkingen in de brief en op de envelop duidelijk te vermelden of deze betrekking hebben op:

1. de ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook en het daaraan gekoppelde planMER;
2. het ontwerp stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook.

Ad 1

De ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook heeft betrekking op het ruimtelijk vastleggen van de Robuuste verbinding in het provinciaal omgevingsplan Limburg (POL). In het kader hiervan is tevens een planMER opgesteld. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994, daar er sprake is van een activiteit die leidt tot een functiewijziging van landbouw naar natuur met een oppervlakte groter dan 250 ha. (onderdeel C.9 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994). Daarbij betreft het tevens gebieden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Bedenkingen met betrekking tot de ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook en het daaraan gekoppelde planMER dienen betrekking te hebben op die onderdelen van het POL 2006 en/ of de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) die gewijzigd zijn. Dit betreft de wijzigingen van perspectieven zoals aangegeven op de eerste plankaart in verband met het concreet begrenzen van de Robuuste verbinding en/ of tekstaanpassingen van POL2006 respectievelijk POL-herziening EHS.

Binnengekomen bedenkingen en adviezen ten aanzien van de ontwerp POL-aanvulling zullen worden betrokken ter opstelling van een definitief voorstel aan Provinciale Staten. Naar verwachting zullen Gedeputeerde Staten in september 2007 deze besluiten ter vaststelling aanbieden aan Provinciale Staten.

Ad 2

De stimuleringsplannen doen dienst als natuur-, beheers- en landschapsgebiedsplan die de Provincie dient op te stellen voor de uitvoering van de provinciale Subsidiereregeling Agrarisch Natuurbeheer en de provinciale Subsidiereregeling Natuurbeheer 2000. De vaststelling van dit stimuleringsplan is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Vaststelling door Gedeputeerde Staten is in augustus 2007 voorzien.

Er kunnen alleen bedenkingen worden ingediend over de in het ontwerp stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook voorgestelde wijzigingen. Concreet betreft het hier bedenkingen tegen de begrenzing van de deelgebieden, de natuurdoeltypen of de opengestelde pakketten van dit stimuleringsplan. Voor een juiste afhandeling is het belangrijk dat u uw bedenking ruimtelijk aangeeft op een kopie van het betreffende kaartblad 'nieuwe situatie' van het ontwerp of op een kopie van de overzichtstabel met pakketcodes.

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	7	
1	INLEIDING	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	Doelstelling	9
1.3	Planinhoud en plangebied	10
1.4	Overleg, inspraak en onderzoek	10
1.4.1	Verkenning Robuuste verbinding	10
1.4.2	Vastlegging zoekgebied in POL en programmering middelen	11
1.4.3	Ontwerp concrete begrenzing	11
1.4.4	Opstellen PlanMER	12
1.5	Status	12
2	TOELICHTING CONCRETE BEGRENZING ROBUUSTE VERBINDING EN BELEIDSAANPASSING POL	13
2.1	Toelichting concrete begrenzing	13
2.1.1	Uitgangspunten bij concrete begrenzing	13
2.1.2	Reservering hectaren	13
2.1.3	Internationaal perspectief	14
2.2	Toelichting beleidsaanpassing POL	16
2.2.1	Ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw	16
2.2.2	Relatie zoekgebied POL-herziening EHS	17
2.2.3	Wijzigingen plankaart POL	17
2.3	Relatie POL-aanvulling en Stimuleringsplan	19
2.4	Besluit Plan-MER	19
2.5	Watertoets	19
2.6	Relatie Natura 2000	20
3	TOELICHTING AANPASSING EHS-SALDOBENADERING EN HERBEGRENZEN EHS	21
3.1	Aanleiding	21
3.2	Toelichting beleidsaanpassing POL	21
3.2.1	Herbegrenzen EHS	21
3.2.2	EHS saldobenadering	21
4	HERZIENING BELEID: PLANTEKST EN CONCRETE BEGRENZING ROBUUSTE VERBINDING	23
4.1	Wijzigingen ten opzichte van het POL	23
4.2	Wijziging plantekst POL-herziening op onderdelen EHS (2005)	23
4.2.1	Onderdeel Robuuste verbinding	23
4.2.2	Onderdeel Maatwerk in EHS	25
4.3	Wijziging plantekst POL2006	29
4.3.1	Onderdeel Robuuste verbinding	29
4.3.2	Onderdeel Herbegrenzen EHS en EHS-saldobenadering	30
4.4	Wijzigingen plankaart POL	30

Bijlagen

1.	Vragen en antwoorden Robuuste verbinding Schinveld-Mook	35
2.	Plankaarten:	39
	▪ Plankaarten 1 t/m 7 Wijzigingen POL-perspectieven (1:50.000)	
	▪ Plankaarten 1 t/m 7 Groene waarden (perspectief 1 en 2) omgeving Robuuste verbindingzone (1:50.000)	

Woord vooraf

Voor u ligt het ontwerp POL-aanvulling Robuuste verbinding Schinveld-Mook vastgesteld door het College van Gedeputeerde Staten op 1 mei 2007. Dit betreft een ontwerp partiële herziening van POL 2006 en een ontwerp partiële herziening van de 'POL-herziening op onderdelen EHS'

Deze POL-aanvulling geeft invulling aan de gedetailleerde begrenzing van de Robuuste verbinding Schinveld-Mook uit de Nota Ruimte. In de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) is deze detaillering reeds aangekondigd en is een globaal zoekgebied op de plankaart aangegeven. Het zoekgebied maakte deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (perspectief 2). In POL 2006 is dit ongewijzigd overgenomen. Met deze gedetailleerde begrenzing wordt de Robuuste verbinding integraal onderdeel van de EHS (perspectief 1). Daarnaast krijgen Perspectief 2 gronden van het zoekgebied Robuuste verbinding, die in het POL 2001 de status Perspectief 3/ Perspectief 4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken krijgen opnieuw de status van het POL 2001. Dit voor de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw.

In het kader van deze POL-aanvulling is tevens een planMER opgesteld. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994, daar er sprake is van een activiteit die leidt tot een functiewijziging van landbouw naar natuur met een oppervlakte groter dan 250 ha. (onderdeel C.9 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994). Daarbij betreft het tevens gebieden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

De Robuuste verbinding leidt uiteindelijk tot de realisatie van circa 2275 ha extra natuur. Het grootste deel van deze oppervlakte zal worden ingevuld door particulier natuurbeheer en aankoop door terreinbeherende instanties. Een kleiner deel zal ingevuld gaan worden met agrarisch natuurbeheer. Hiermee wordt de ruimtelijke samenhang van de EHS aanzienlijk versterkt, mede om de verwachte klimaatsverandering op te kunnen vangen. De Robuuste verbinding heeft vanwege de ligging en aaneenschakeling van natuurcomplexen aan zowel de Nederlandse als Duitse zijde van de grens een grensoverschrijdend karakter en leidt tot een versterking van deze grensoverschrijdende ecologische structuur op de oostoever van de Maas. De Robuuste verbinding heeft nadrukkelijk een meervoudige functie en geeft een belangrijke impuls aan de versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische identiteit van deze groene regio, meer natuur bij de stad, een duurzaam waterbeheer en betere recreatiemogelijkheden.

De taakstellingen voor de Robuuste verbinding zijn reeds doorvertaald in het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg en het Plan van aanpak Zuid-Limburg Vitaal platteland en recent vastgelegd in het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling voor het benutten van de middelen in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

Naast het ruimtelijk vastleggen en realiseren van de Robuuste verbinding is in de Nota Ruimte aangegeven dat rijk en provincie gezamenlijk een beleidskader over de toepassing van de EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS zullen uitwerken. Deze uitwerking is inmiddels door rijk in overleg met alle provincies opgesteld en komt grotendeels overeen met het bestaande Limburgse beleid van de POL-herziening EHS. De beperkte wijzigingen ten opzichte van het POL worden met deze POL-aanvulling tevens doorgevoerd.

Het ontwerp, bestaande uit een plankaart met perspectiefwijzigingen en tekst liggen van 11 mei tot en met 21 juni ter inzage. In deze periode kan een ieder bedenkingen indienen. De POL-aanvulling wordt naar verwachting in september 2007 ter vaststelling aan Provinciale Staten aangeboden.

Gelijktijdig met deze POL-aanvulling is een ontwerp stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook opgesteld. De stimuleringsplannen doen dienst als natuur-, beheers- en landschapsgebiedsplan die de Provincie dient op te stellen voor de uitvoering van de provinciale Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer en de provinciale Subsidieregeling Natuurbeheer 2000. De vaststelling van dit stimuleringsplan is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Vaststelling door Gedeputeerde Staten is in augustus 2007 voorzien.

1.1 AANLEIDING

Om de ruimtelijke samenhang van de EHS op nationaal en internationaal niveau te verbeteren (mede om de verwachte klimaatsverandering op te kunnen vangen) zijn in de Nota Ruimte 13 Robuuste verbindingen opgevoerd, waaronder de in Limburg gelegen Robuuste verbinding Schinveld-Mook. Voor deze Robuuste verbinding is in 2002 in overleg met het rijk, IPO, betrokken mede overheden en maatschappelijke organisaties in de regio een verkenning opgesteld waaruit bleek dat deze Robuuste verbinding van nationaal belang is en haalbaar is. Dit op basis van de volgende te realiseren 2275 hectare extra natuur:

- Meinweg-Mook, 1800 hectare
- Susteren-Meinweg, 175 hectare
- Schinveld-Susteren, 300 hectare

Deze taakstellingen zijn reeds doorvertaald in het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg en het Plan van aanpak Zuid-Limburg Vitaal platteland en recent vastgelegd in het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling voor het benutten van de middelen in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

In de POL-herziening op onderdelen EHS is op basis van de verkenning een zoekgebied voor de Robuuste verbinding vastgelegd als onderdeel van de POG (perspectief 2) en is aangekondigd dat de Robuuste verbinding Schinveld-Mook door de provincie in overleg met de regio gedetailleerd begrensd zal worden waarna het onderdeel van de EHS wordt. Met deze POL-aanvulling (planologische vastlegging) en het gelijktijdig opstellen van een stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook (inzet instrumenten) wordt hier invulling aan gegeven. Hiermee wordt invulling gegeven aan de opdracht van het rijk uit de Nota Ruimte om ten behoeve van een tijdige realisatie van de Robuuste verbindingen de natuurgebieds- en ruimtelijke plannen voor 2008 aan te passen.

1.2 DOELSTELLING

De doelstelling van deze POL-aanvulling is te komen tot een gedetailleerde begrenzing van de Robuuste verbinding Schinveld-Mook als onderdeel van de EHS (perspectief 1). Hiermee wordt invulling gegeven aan de aangekondigde detaillering in de Nota Ruimte en de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) waarin reeds een zoekgebied was vastgelegd.

Met deze Robuuste verbinding wordt de ruimtelijke samenhang van de EHS aanzienlijk versterkt mede om de verwachte klimaatsverandering op te kunnen vangen. De Robuuste verbinding heeft vanwege de ligging en aaneenschakeling van natuurcomplexen aan zowel de Nederlandse als Duitse zijde van de grens een grensoverschrijdend karakter en leidt tot een versterking van deze grensoverschrijdende ecologische structuur op de oostoever van de Maas. De Robuuste verbinding heeft nadrukkelijk een meervoudige functie en geeft een belangrijke impuls aan de versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische identiteit van deze groene regio, meer natuur bij de stad, een duurzaam waterbeheer en betere recreatiemogelijkheden.

Een ander (klein) doel van deze POL-aanvulling is de uitwerking van het beleidskader over de toepassing van de EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS zoals vastgelegd in de door rijk en provincies uitgewerkte nota 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, saldobenadering en

herbegrenzen EHS'. De beperkte wijzigingen ten opzichte van het POL (POL-Herziening EHS en POL 2006) worden met deze POL-aanvulling tevens doorgevoerd.

1.3 PLANINHOUD EN PLANGEBIED

Deze POL-aanvulling geeft invulling aan de door het rijk opgedragen gedetailleerde begrenzing van de Robuuste verbinding Schinveld-Mook uit de Nota Ruimte. In de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) is deze detaillering reeds aangekondigd en is een globaal zoekgebied op de plankaart aangegeven. Het zoekgebied maakte deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (perspectief 2). Met deze gedetailleerde begrenzing wordt de Robuuste verbinding integraal onderdeel van de EHS (perspectief 1). Daarnaast krijgen Perspectief 2 gronden van het zoekgebied Robuuste verbinding, die in het POL 2001 de status Perspectief 3/ Perspectief 4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken opnieuw de status van het POL 2001. Dit voor de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw.

In deze POL-aanvulling wordt tevens de uitwerking van het beleidskader over de toepassing van de EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS zoals vastgelegd in de door rijk en provincies uitgewerkte nota 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, saldobenadering en herbegrenzen EHS' meegenomen. De beperkte wijzigingen ten opzichte van het POL worden met deze POL-aanvulling tevens doorgevoerd.

Het vigerend ruimtelijk beleid ten aanzien van alle overige beleidsvelden blijft ongewijzigd en is derhalve geen onderdeel van deze POL-herziening. Voor deze beleidsvelden heeft geen heroverweging plaatsgevonden. Uitzonderingen hierop zijn expliciet beschreven. De tekst van deze POL-aanvulling is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 2 wordt een toelichting gegeven op de concrete begrenzing en de beleidsaanpassingen van het POL ten aanzien van de Robuuste verbinding. In hoofdstuk 3 wordt een korte toelichting gegeven op de beleidsaanpassingen van de maatwerkinstrumenten EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS. In hoofdstuk 4 wordt het aangepast beleid weergegeven.

De bij deze POL-aanvulling behorende plankaart met perspectiefwijzigingen maakt integraal onderdeel uit van dit plan en geeft exact aan waar wijzigingen ten opzichte van het huidige POL plaatsvinden. Dit geldt ook voor plankaart met een deeluitsnede van de kaart Groene waarden (perspectief 1 en 2) van de omgeving van de Robuuste verbindingzone na wijziging van de perspectieven.

1.4 OVERLEG, INSPRAAK EN ONDERZOEK

De Robuuste verbinding kent reeds sinds 2001 een traject van onderzoek, afstemming met de regio, inspraak en planologische vertaling. Onderstaand volgt hiervan een overzicht.

1.4.1 Verkenning Robuuste verbinding

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft op basis van de Nota 'Natuur voor mensen, Mensen voor natuur' in 2001 de provincies gevraagd om verkenningen uit te voeren naar de realisatiemogelijkheden van de Robuuste verbindingen. In 2002 is daartoe door ingenieursbureau Arcadis in opdracht van de provincie een verkenning gedaan naar een Robuuste grensoverschrijdende ecologische structuur op de oostoever van de Maas. In het kader van de verkenning zijn zes regionale klankbordbijeenkomsten georganiseerd, waarin het ecologisch ambitieniveau, de mogelijke tracévarianten, de concrete begrenzing, de knelpunten en de kansen voor meekoppeling zijn besproken. Daarnaast is er bilateraal overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de gemeenten Sittard-Geleen en Gennep en heeft overleg plaatsgevonden met de LLTB.

Alle provinciale verkenningen zijn door het ministerie van LNV in overleg met de provincies beoordeeld, waarna de zoekgebieden en financiering voor de verschillende Robuuste verbindingen zijn vastgelegd in onder andere de Nota Ruimte en de Agenda Vitaal Platteland.

1.4.2 Vastlegging zoekgebied in POL en programmering middelen

Op basis van de verkenning is het zoekgebied vastgelegd in de POL-herziening EHS (oktober 2005) als onderdeel van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG, perspectief 2). Op deze herziening heeft inspraak plaatsgevonden en het ontwerp is voorgelegd aan de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL).

Ook is in het kader van POL 2006 via de inspraak nadrukkelijk aandacht geweest voor de Robuuste verbinding. In de bedenkingennota van POL 2006 is uitvoerig ingegaan op het beleid rond de Robuuste verbinding o.a. via een vragen- en antwoordenlijst. Daarnaast is op basis van de inspraak en overleg met de LLTB er voor gekozen om het beleid voor de Robuuste verbinding in POL 2006 aan te passen waardoor de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande grondgebonden landbouw en intensieve veehouderijbedrijven ook na de definitieve begrenzing niet verder beperkt worden. Daarnaast is duidelijker aangegeven dat P2 gronden van het zoekgebied die in het POL 2001 de status P3/ P4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken, opnieuw de status van het POL 2001 aannemen.

In POL 2006 is het zoekgebied van de Robuuste verbinding en de grensoverschrijdende relaties onderdeel geworden van de Provinciale Hoofdstructuur waarmee de provincie aangeeft dat zij deze ontwikkeling krachtig wil ondersteunen.

De taakstellingen voor de realisatie zijn reeds doorvertaald in de uitvoeringsprogramma's van het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg en het Plan van aanpak Zuid-Limburg Vitaal platteland en zijn recent vastgelegd in het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling voor het benutten van de middelen in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

1.4.3 Ontwerp concrete begrenzing

Begin 2005 is van start gegaan met de concrete begrenzing van de Robuuste verbinding zoals vastgelegd wordt in deze POL-aanvulling. Er is op basis van het zoekgebied/ POG uit de POL-herziening EHS een inventarisatie gemaakt van knelpunten met name met betrekking tot de landbouw, bebouwing en infrastructuur. Per knelpunt zijn oplossingsrichtingen gezocht, zo mogelijk aansluitend op kansen en ontwikkelingen in het veld. Tot slot is er op kaart gewerkt aan realistische begrenzingen waarbij knelpunten zo veel mogelijk opgelost en kansen zoveel mogelijk benut zijn. Dit passend binnen de doelstellingen zoals onder andere door het rijk aan provincies ten behoeve van het ecologisch functioneren gesteld is.

In de ambtelijke vooroverleggen voor de concrete begrenzing is er in eerste instantie voor gekozen om te overleggen met de LLTB. Als eerste zijn er drie voorbesprekingen geweest met het bestuur van de LLTB. In januari 2006 zijn er voor de LLTB-achterban een tweetal informatieve avonden georganiseerd waarbij het concept Robuuste verbinding en de procedure van de concrete begrenzing gepresenteerd werd. In de maanden daarop is in drie werksessies met een groot aantal regiovertegenwoordigers van de LLTB gesproken over de concrete ligging, alternatieven en knelpunten.

Na de overleggen met de LLTB is er met een aangepaste kaart overleg gevoerd met de beide waterschappen en de grote terreinbeherende organisaties en is er een overlegtraject gestart waarbij alle 12 betrokken Nederlandse gemeentes bezocht zijn. De gebiedscommissies zijn betrokken en ondersteund bij integrale projecten zoals De Lob van Gennep, Meerlebroek, Blankwater en Roerdalen. Deze zijn in belangrijke mate in gezamenlijk overleg tot stand gekomen.

Na de bovengenoemde gespreksrondes is er een nieuwe kaart gemaakt die wederom doorgesproken is met het bestuur van de LLTB. Op verzoek van de LLTB zijn hierna nog meerdere aanpassingen in de kaart aangebracht.

Naast de geplande gesprekken zijn er meerdere individuele burgers en partijen die inbreng hebben geleverd. Zo is er overleg geweest met meerdere ingenieursbureau's, particulieren, agrariërs Landschapspark de Graven, Landschapspark Susteren en Duitse overheden.

De realisatie van de Robuuste verbinding is op dit moment kansrijk vanwege een aantal ontwikkelingen, zoals:

- Beleid gericht op de realisatie van de EHS op rijks- en provinciaal niveau;
- De beschikbaarheid van gelden ter realisatie van de voorgenomen versterking en verbinding;
- Draagvlak voor Edelhertpopulaties op Limburgs grondgebied;
- Bestuurlijk draagvlak voor de realisering van meer particulier natuurbeheer;
- *Betrokkenheid van terreinbeheerders*;
- Landschapspark De Graven;
- Natuurcompensatie en natuurontwikkelingsprojecten
- Integrale natuurvisie Oost-Roermond e.o.;
- Gebiedsontwikkeling rondom Venlo;
- Grensoverschrijdende initiatieven in het grenspark Maas-Schwalm-Nette;
- Structuurverbetering tussen Limburg, Gelderland en Nordrhein-Westfalen;
- Lokale initiatieven in het Landschapspark Susteren;
- Lopende ontsnipperingsprogramma's;
- Meekoppeling met verdrogingsbestrijdings beleid;
- Het Nederlands-Duitse initiatief Actie Groene band;
- Grensoverschrijdende initiatieven rondom het nieuw te ontwikkelen Ketelwald;
- Grensoverschrijdende initiatieven bij grenspark Rode Beek-Rode Bach;
- Lokale initiatieven van agrariërs om grond om te vormen naar natuur;
- De aankoop van gronden in de conceptbegrenzing door o.a. Rijkswaterstaat.

1.4.4 Opstellen PlanMER

Zoals eerder aangegeven is in het kader van deze POL-aanvulling tevens een planMER opgesteld. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994. Gezien het uitvoerige voorbereidingstraject, de keuzen die eerder gemaakt zijn en het feit dat de gevolgen voor het milieu door de activiteit over het algemeen positief zijn (realisatie natuur), is het planMER sober uitgevoerd en is vooral verwezen naar dit eerdere proces, de relevante achtergronddocumenten (met name de Verkenning) en naar de toelichtingen in deze POL-aanvulling. Voor het opstellen van het planMER zijn de betreffende gemeenten, Waterschappen, Ministerie van LNV en VROM, Stichting Miliefederatie Limburg, Bezirksregierungen Köln en Düsseldorf en de commissie m.e.r. geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het planMER. Op hoofdlijnen werd het voorstel voor een sobere opzet door voorgenoemde (bestuurs)organen onderschreven.

1.5 STATUS

De vaststelling van een POL-aanvulling is de bevoegdheid van Provinciale Staten. Na vaststelling vormt deze POL-aanvulling onderdeel van het POL (-stelsel). Deze POL-aanvulling bevat geen concrete beleidsbeslissingen¹.

De uitspraken in hoofdstuk 2, 3 en 4 gelden als beleidsregels bij de toetsing van gemeentelijke plannen, samen met de beleidsregels uit het POL. Na inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening geldt deze POL-aanvulling als (onderdeel van de) provinciale structuurvisie.

¹ CBB, als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO): "een als zodanig door het bestuursorgaan aangegeven besluit in een planologische kernbeslissing, een streekplan of een regionaal structuurplan"

Toelichting concrete begrenzing

Robuuste verbinding en beleidsaanpassing POL

2

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de concrete begrenzing en de beleidsaanpassing van het POL. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de relatie tussen deze POL-aanvulling en het stimuleringsplan, het planMER en de watertoets.

2.1 TOELICHTING CONCRETE BEGRENZING

2.1.1 Uitgangspunten bij concrete begrenzing

In het proces om te komen tot de gedetailleerde begrenzing van de Robuuste verbinding is uitgegaan van de uitgangspunten en ontwerprichtlijnen zoals aangegeven in de Verkenning en daaropvolgende beleidsdocumenten. Tevens is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de kennis en informatie die zijn aangedragen door de streek via vooroverleggen met belanghebbende organisaties waaronder de landbouw en de integrale gebiedsprojecten. Bij de begrenzing is zoveel mogelijk rekening gehouden met huiskavels. Daarnaast is buiten de landbouwontwikkelingsgebieden begrensd (LOG's, perspectief 5b Dynamisch landbouwgebied uit POL 2006).

Rekening houdend met aangedragen knelpunten en kansen is getracht om te komen tot een gedragen en afgewogen begrenzingen. De Robuuste verbinding voorziet in het verbinden, vergroten en versterken van de ecologische structuur in het gebied tussen Schinveld en Mook. Natuur en bosgebieden worden onderling stevig met elkaar verknoopt en enclaves en rafelranden worden zoveel mogelijk opgevuld waardoor externe invloeden verminderd worden. In samenhang met de grote Duitse natuurgebieden zoals het Elmpter-Brachterwald en Reichswald ontstaan op termijn in Noord-Limburg tussen Mook en Meinweg ook mogelijkheden voor grote zoogdieren als het Edelhert.

Tevens is gestreefd om aanwezige gradiënten in bodem en landschap te benutten of te herstellen en daarbij de vaak scherpe overgangen van natuurgebieden naar landbouwgebieden te verzachten. Het betreft hier overgangen van hoog naar laag, voedselarm naar voedselrijk en van droog naar nat. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan de ligging van kwelzones en prioritaire gebieden verdrogingsbestrijding (zoals weergegeven in de Voortgangsrapportages verdrogingsbestrijding).

Bij de begrenzing is sterk gelet op de hydrologie van een gebied met als doel om gebruiksfuncties met moeilijk of niet te verenigen belangen ten aanzien van waterhuishouding (in de praktijk bepaalde vormen van landbouw versus natte natuur) zo weinig mogelijk in een en dezelfde hydrologische eenheid onder te brengen. Deze benadering komt de duurzaamheid en ontwikkelingsperspectieven van de betreffende functie ten goede.

In het Stimuleringsplan zijn per deelgebied de ecologische kansen en na te streven natuurdoelen met een motivering beschreven. Voor de globale ligging van de Robuuste verbinding wordt verwezen naar figuur 2.1.

2.1.2 Reservering hectaren

In twee Limburgse deeltrajecten is de gedetailleerde begrenzing van in totaal circa 60 ha extra natuur nu nog onvoldoende bekend. Het betreft delen van de stadsrandzone van Venlo bij Keulsebarrière - Beckersweg waar tussen de Jammerdaalsche Heide en de Groote Heide de verbinding moet worden vervolmaakt en aaneengesloten en het projectontwikkelingsgebied Bleijenbeek bij Nieuw Bergen. Voor

deze deelgebieden zijn momenteel (ruimtelijke) studies of planuitwerkingen gaande waarvan de uitkomsten nodig zijn om in samenspraak met de belanghebbende partijen tot een goede begrenzing en invulling te kunnen komen. Voor beide onderdelen wordt daarom 30 ha gereserveerd om later tot een gedetailleerde begrenzing te komen. Naar verwachting zal dit binnen 1-2 jaar plaatsvinden. De inzet van deze hectaren valt binnen de bestaande afwijkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten (zie POL-herziening EHS) om de EHS kleinschalig (her) te begrenzen.

Wij reserveren tevens 190 ha voor de realisering van de Duitse delen van de Robuuste verbinding. Zie hiervoor de volgende paragraaf.

2.1.3 Internationaal perspectief

De Robuuste verbinding heeft vanwege de ligging en aaneenschakeling van natuurcomplexen aan zowel de Nederlandse als Duitse zijde van de grens een grensoverschrijdend karakter en leidt daarmee tot een versterking van deze grensoverschrijdende ecologische structuur op de oostoever van de Maas. Voor een verdere ecologische toelichting wordt verwezen naar de verkenning van de Robuuste verbinding (Arcadis, 2002).

Formeel gezien heeft deze POL-aanvulling alleen betrekking op het Nederlandse deel van de Robuuste verbinding. Voor de Robuuste verbinding hebben wij echter nadrukkelijk een grensoverschrijdende ambitie. Deze ambitie is ook aangegeven in het POL 2006 (paragraaf 2.3 en de kaart provinciale hoofdstructuur) en is opgenomen op de (concept)actiekaart 2006-2010 van het Nederlands-Duitse grensgebied van de Nederlands-Duitse commissie voor de ruimtelijke ordening Subcommissie Zuid.

Om te komen tot een doorlopende groene verbinding zijn er vier grensoverschrijdende locaties waar wij samen met Duitse overheden en andere relevante partners specifiek willen werken aan realisatie. Hiertoe reserveren wij instrumentarium voor 190 ha voor de realisering van de Duitse delen van de Robuuste verbinding te weten:

1. De verbinding aan het Reichswald: 15 ha (Grunewold-Ven Zelderheide).
2. De passage ten oosten van Venlo: 80 ha (Venlo oost-Herongen-Schwanenhaus).
3. Schalbruch-Susteren: 30 ha.
4. Het Rode beekdal tussen Schinveld en Sittard: 65 ha.

In de trajecten 1 en 2 vormt de in Limburg aanwezige bebouwing en/of infrastructuur dermate grote barrières dat de verbinding noodgedwongen deels op Duits grondgebied gezocht moet worden. Dit is vooral het geval ten oosten van Venlo en in mindere mate bij Ven Zelderheide.

Bij Venlo is het doel om via Herongen en Schwanenhaus een verbindingzone en ecoduct tot stand te brengen ten einde de Maasduinen ten noorden van Venlo en de Groote Heide en de natuurcomplexen in Maas-Schwalm-Nette onderling te verbinden en voor grotere zoogdieren passeerbaar te maken.

De Robuuste verbinding ligt bij de trajecten 3 en 4 om ecologische redenen geheel of gedeeltelijk in Duitsland vanwege de landschapsecologische en hydrologische opbouw van de regio. Het betreft enerzijds de kwelzone im Eiländchen/ Alten Kaulen bij Schalbruch die de meest geschikte en gewenste verbindingzone vormt tussen het Heaselaarsbroek en het IJzerenbosch bij Susteren en anderzijds het grensoverschrijdende beekdal van de Roodebach bij Tüddern-Süsterseel tussen Sittard en Schinveld.

Het is onze intentie om de realisatie van deze 190 ha extra natuur alsook de benodigde ecoducten in Duitsland mede via de inzet van Nederlandse middelen voor de Robuuste verbinding mogelijk te maken. Overleg met Duitse partners over de nadere invulling is voor een aantal deelgebieden reeds in gang gezet of wordt op korte termijn opgestart. Daarnaast zijn wij in overleg met het rijk (Nederland) om

Robuuste verbinding Schinveld - Mook

Legenda

- Natuurkegebieden
- Robuuste ecologische verbinding
- Stedelijke dynamiek
- Water

© Provincie Limburg afdeling Geoinformatie en Meetnet
 Tees ondergrond © Topografische Dienst Kadaster C E-uitvoering Breda
 com7103_070316_RobVerbinding.e

provincie limburg

Figuur 2.1 Globale ligging Robuuste verbinding Schinveld-Mook

deze inzet van middelen grensoverschrijdend mogelijk te maken. Voor zover toch inzet van hectaren in Limburg plaatsvindt heeft Gedeputeerde Staten de afwijkingsbevoegdheid om deze hectaren binnen de doelen van de Robuuste verbinding onder de EHS te brengen. Dit valt binnen de bestaande afwijkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten (zie POL-herziening EHS) om de EHS kleinschalig (her) te begrenzen.

2.2 TOELICHTING BELEIDSAANPASSING POL

2.2.1 Ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw

Vanaf de start van de Robuuste verbinding hebben wij ervoor gekozen om binnen de ecologische doelstelling maximaal in te zetten op het verwerven van draagvlak bij onder andere agrariërs. Dit zowel bij de globale begrenzing van het zoekgebied als nu bij de concrete begrenzing. Hiervoor wordt tevens verwezen naar paragraaf 1.4.

Om draagvlak bij met name agrariërs voor de Robuuste verbinding te versterken heeft in het kader van POL 2006 reeds op twee onderdelen een aanpassing en een verduidelijking plaatsgevonden. Dit heeft betrekking op de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied van de Robuuste verbinding. Met deze aanpassing worden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande grondgebonden en intensieve veehouderijbedrijven ook na het definitief begrenzen van de Robuuste verbinding niet verder beperkt zolang er geen sprake is van realisatie van duurzame natuurontwikkeling. Het betreft de volgende twee wijzigingen:

1. Voor bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied van de Robuuste verbinding/ Perspectief 2 en in P3 en P4 gelden na de definitieve begrenzing van de Robuuste verbinding tot perspectief 1 de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2, zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling (na realisatie geldt het beleid volgens perspectief 1). Hierdoor geldt dat voor bestaande grondgebonden landbouw hier uitbreiding via BOM+ mogelijk blijft (n.b. voorgaande geldt ook voor een zeer klein P5a gebied van 4 ha. en de P8 gebieden ten oosten van Venlo). Op de plankaart Groene Waarden is hiervoor de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' opgenomen. Voor intensieve veehouderij worden geen extra beperkingen gesteld maar geldt de bestaande zonering intensieve veehouderij.
2. P2 gronden van het zoekgebied Robuuste verbinding, die in het POL 2001 de status P3/ P4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken krijgen opnieuw de status van het POL 2001. Deze wijzigingen zijn op de plankaart weergegeven. Het gaat in totaal om circa 155 hectare dat wijzigt van P2 naar P3 en om circa 480 hectare dat wijzigt van P 2 naar P4 (zie tevens paragraaf 4.4).

De feitelijke wijzigingen van de planteksten van POL 2006 en de POL-herziening EHS wordt weergegeven in paragraaf 4.2 en 4.3.

Naar aanleiding van de inspraak van POL 2006 bleek dat het beleid rond de Robuuste verbinding nog een aparte toelichting behoefde. Hiertoe hebben wij in de bedenkingennota van POL 2006 een uitvoerige lijst met vragen en antwoorden opgenomen. De vragen hadden vooral betrekking op het planologisch regime, de mogelijke ruimtelijke beperkingen voor de landbouw, de mate van vrijwilligheid, de zorgvuldigheid en mogelijkheid van maatwerk bij het begrenzen en concrete voorbeelden om de Robuuste verbinding te begrenzen. Omdat deze vragen mogelijk nog steeds spelen hebben wij besloten deze vragen en antwoordenlijst, voor zover nog relevant opnieuw op te nemen. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 1.

Met deze vragen en antwoordenlijst maken wij tevens inzichtelijk dat een groot aantal knelpunten die door indieners ervaren worden in de praktijk met het huidige POL beleid niet aan de orde zullen zijn.

Relatie Nota Ruimte

Hoewel de beleidsaanduiding Perspectief 2 anders doet vermoeden past deze beleidsaanpassing die wij specifiek toepassen voor agrarische bedrijven in de genoemde gebieden binnen het kader van het beleid uit de Nota Ruimte voor agrarische bedrijven in de EHS. Verwezen wordt naar paragraaf 3.3.5.1 uit de Nota Ruimte. Hierin staat aangegeven dat *'indien het gebied wel als EHS is begrensd, maar een agrarische bestemming heeft, hoeft alleen rekening gehouden te worden met de actuele natuurwaarden en nog niet met de potentiële. Dit betekent dat voortzetting of uitbreiding van het agrarisch gebruik over het algemeen mogelijk is'*. Voorgaande past binnen de eerder toegelichte beleidsaanpassing, de zorgvuldige afweging die via BOM+ op locatieniveau van geval tot geval plaatsvindt en het niet toestaan van uitbreiding na realisatie van duurzame natuurontwikkeling (actuele natuurwaarden).

2.2.2 Relatie zoekgebied POL-herziening EHS

In de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) is de Robuuste verbinding niet gedetailleerd begrensd maar aangegeven als globaal begrensd zoekgebied als onderdeel van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG, perspectief 2). Dit zoekgebied komt voort uit de verkenning die in 2002 in overleg met Rijk, diverse medeoverheden en maatschappelijke organisaties door de provincie is opgesteld. Naast de gearceerde delen zijn ook de overige delen van de POG gelegen in of grenzend aan deze doorlopende ecologische structuur onderdeel van het zoekgebied. De definitieve begrenzing van de Robuuste verbinding komt grotendeels overeen met het zoekgebied/ POG. Omdat gedetailleerd begrenzen maatwerk is, is de definitieve begrenzing ook in beperkte mate buiten het zoekgebied komen te liggen. Dit komt mede vanwege het feit dat het zoekgebied precies even groot is als het aantal te realiseren hectaren extra natuur. Bij het zoeken naar maatwerk komen hectaren daarom automatisch buiten het zoekgebied te liggen. De gebieden die buiten het zoekgebied gelegen zijn hebben veelal betrekking op lopende projecten, inzet anti-verdrogingsbeleid, bestaande voornemens tot natuurontwikkeling, aankoopmogelijkheden en gronden die reeds in bezit zijn bij het bureau beheer landbouwgronden of terreinbeherende organisaties en door de regio aangedragen alternatieven.

2.2.3 Wijzigingen plankaart POL

Het concreet begrenzen van de Robuuste verbinding, zoals in de vorige paragrafen is toegelicht leidt tot wijzigingen in de POL-perspectieven. Deze zijn onder te verdelen in grootschaliger wijzigingen ten behoeve van het concreet begrenzen van de Robuuste verbinding, herstel/ behoud van de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw buiten de Robuuste verbinding en (zeer) kleinschalige wijzigingen om tot een logisch kaartbeeld van perspectieven te komen (GIS correcties, maatwerk, voorkomen en herstellen kaartfouten). Voor de volledigheid zijn onderstaand alle wijzigingen op de plankaart weergegeven en beschreven. Voor een overzicht van de wijziging in oppervlakte per perspectief wordt tevens verwezen naar tabel 2.1. Op de eerste plankaart zijn alle wijzigingen van de POL perspectieven weergegeven. Op de tweede plankaart is tevens een deeluitsnede van de kaart Groene waarden (perspectief 1 en 2) van de omgeving van de Robuuste verbindingzone opgenomen na wijziging.

Concreet begrenzen Robuuste verbinding, realisatie natuur

P1 naar P1 (378 ha, alleen aanpassing kaart 4b Groene waarden)

Dit betreft verschuivingen binnen de EHS van de aanduiding Beheersgebied, Nieuwe natuurgebied, Bos- en natuurgebied of Overige functies in de EHS. In veel gevallen betreft het de wijziging van Beheersgebied naar Nieuwe natuurgebied waarmee de mogelijkheid ontstaat om op deze gronden tot *functiewijziging naar en realisatie van natuurgebied te komen*. Dit is volgens de *ecologische uitgangspunten van de Robuuste verbinding*. Daarnaast betreft ook het wijziging van de aanduiding Overige functies in de EHS in Nieuwe natuurgebied of Beheersgebied. Dit betreft het begrenzen van landbouwgronden binnen de begrenzing van de Natura2000 gebieden die nog niet begrensd waren als Nieuwe natuurgebied of Beheersgebied.

P2 naar P1 (1186 ha), P3 naar P1 (93 ha), P4 naar P1 (194), P5a naar P1 (4 ha)

In de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) is een globaal zoekgebied van de Robuuste verbinding op de plankaart aangegeven. Het zoekgebied maakte deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (perspectief 2). Met deze gedetailleerde begrenzing (begrenzing Nieuwe natuurgebied, Beheersgebied of Bos en natuurgebied) wordt de Robuuste verbinding integraal onderdeel van de EHS (perspectief 1). Een beperkt deel van de Robuuste verbinding valt buiten het zoekgebied. Het betreft hier met name P3 en P4 gebieden. Voor een toelichting hierover wordt verwezen naar paragraaf 2.2.2.

De wijziging van P5a naar P1 betreft zeer kleine wijzigingen door maatwerk in de randen van een P5 gebied als onderdeel van een herverkavelingsproject ('t Veen Roermond, verzoek LLTB) en ten noorden van Venlo.

P8 naar P1

Dit zijn agrarische gronden ten oosten van Venlo die zeer strategisch gelegen zijn voor de Robuuste verbinding. In POL2001 maakten deze gronden onderdeel uit van de zgn. Stedelijke Groenzone en/ of deze gronden zijn op verzoek van de gemeente toegevoegd aan de Robuuste verbinding (Perspectief 1 1).

Herstel/ behoud ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden landbouw

P2 naar P3 (155 ha) en P2 naar P4 (480 ha)

P2 gronden van het zoekgebied Robuuste verbinding, die in het POL 2001 de status P3/ P4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken krijgen opnieuw de status van het POL 2001 (zie tevens paragraaf 2.2.1).

GIS correcties, maatwerk en het voorkomen en herstellen kaartfouten

P1 naar P2 (42 ha)

Dit betreft een aantal kleinere wijzigingen in de EHS naar perspectief 2 die voortkomen uit het gedetailleerd begrenzen, het leveren van maatwerk en het herstellen van kaartfouten.

P3 naar P2 (11 ha)

Dit betreft een tweetal restant snippers P3 die door de nieuwe begrenzing gelegen zijn naast P1 en waarbij het logisch is deze toe te voegen aan P2.

P5a naar P2 (6,3 ha)

Dit betreft percelen bij Roermond waar Natuurcompensatie is voorzien en reeds gronden zijn verworven.

Perspectieven wijziging	totaal oppervlakte
P1 naar P1	378
P2 naar P1	1186
P3 naar P1	93
P4 naar P1	194
P5a naar P1	4
P8 naar P1	81
P1 naar P2	42
P3 naar P2	11
P4 naar P2	62
P5a naar P2	6
P2 naar P3	155
P2 naar P4	480

Tabel 2.1 Overzicht van de wijziging in oppervlakte (ha) per perspectief

2.3 RELATIE POL- AANVULLING EN STIMULERINGSPLAN

Met de EHS is een logische koppeling gelegd tussen de ruimtelijke situering en bescherming van gebieden en de inzet van instrumenten voor ontwikkeling van natuurwaarden. Dit vanuit het principe dat bescherming van gebieden ook daar plaatsvindt waar middelen voor ontwikkeling en realisering zijn voorzien. Voorgaande is in lijn met de Nota Ruimte, POL 2006 en de POL-herziening op onderdelen EHS.

Deze POL-aanvulling heeft betrekking op het ruimtelijk vastleggen van de Robuuste verbinding in het provinciaal omgevingsplan en geldt als beleidsregel bij de beoordeling van gemeentelijke plannen, samen met de beleidsregels uit het POL. Vaststelling betreft een bevoegdheid van Provinciale Staten.

Het stimuleringsplan Robuuste verbinding betreft het kader voor de inzet van subsidies ten aanzien van natuur, bos en landschap (waaronder de provinciale Subsidieregeling Natuurbeheer 2000 (PSN) en de provinciale Subsidieregeling Agarische Natuurbeheer (PSAN) conform het Programma Beheer). Vaststelling betreft een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Wij kiezen ervoor om beide procedures zoveel mogelijk te stroomlijnen en het als een logisch samenhangend product te presenteren.

2.4 BESLUIT PLAN-MER

In het kader van deze concrete begrenzing van de Robuuste verbinding is tevens een planMER opgesteld. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994, daar er sprake is van een activiteit die leidt tot een functiewijziging van landbouw naar natuur met een oppervlakte groter dan 250 ha. (onderdeel C.9 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994). Daarbij betreft het tevens gebieden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Zoals aangegeven in paragraaf 1.4.4 is, gezien het feit dat de gevolgen voor het milieu door de activiteit over het algemeen positief zijn (realisatie natuur) het planMER sober uitgevoerd en is vooral verwezen naar het eerdere proces, de relevante achtergronddocumenten (met name de Verkenning) en naar de toelichtingen in deze POL-aanvulling.

2.5 WATERTOETS

Op grond van artikel 7, lid 2, onder c van het Bro zijn wij verplicht in de toelichting bij een streekplan (i.c. een POL-aanvulling) een beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Uit deze POL-aanvulling volgen geen directe gevolgen voor de waterhuishouding. Voorliggende POL-aanvulling heeft geen directe consequenties voor het waterhuishoudkundig beheer van de betreffende perspectieven (geen concrete uitvoering). Geoordeeld is

daarom dat een verdergaande Watertoets hier niet aan de orde is. Verwezen wordt tevens naar het opgestelde planMER.

Gedurende zowel het gehele voortraject als nu voor de concrete begrenzing is uitvoerig contact geweest met de waterbeheerders. Dit betreft o.a. de fase van het opstellen van de Verkenning (2002, participatie waterschappen in de klankbordgroepen), het vastleggen van het zoekgebied van de Robuuste verbinding in de POL-herziening EHS (2005, o.a. consultatie waterschappen tervisielegging en PCOL) en tijdens het concreet begrenzen voor de nu voorliggende POL-aanvulling (overleg beide waterschappen voor optimalisering begrenzing). Verwezen wordt verder naar paragraaf 1.4.

2.6 RELATIE NATURA 2000

Om te bepalen of voor deze POL-aanvulling een goedkeuringsbesluit art 19j Natuurbeschermingswet nodig is, is gekoppeld aan het planMER door de provincie een habitattoets opgesteld. Op basis van deze toets blijkt dat er geen negatieve effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000 gebieden zijn te verwachten. Hieruit volgt dat naar mening van de provincie voor dit plan geen goedkeuringsbesluit art. 19j NB wet van het rijk nodig is. Verwezen wordt verder naar de habitattoets in de bijlage van het planMER.

geen negatieve effecten Natura 2000

Toelichting aanpassing EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS

3

3.1 AANLEIDING

In de Nota Ruimte is aangegeven dat rijk en provincie gezamenlijk een beleidskader over de toepassing van de EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS zullen uitwerken. Dit om meer maatwerk en een ontwikkelingsgerichte aanpak in de EHS mogelijk te maken. Deze uitwerking is inmiddels door rijk in overleg met alle provincies opgesteld en is vastgelegd in de nota 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, saldobenadering en herbegrenzen EHS' (hierna: nota Spelregels EHS). Tot op heden hebben de IPO adviescommissies Landelijk Gebied en Ruimtelijke Ordening en Wonen en de ministers van LNV en VROM ingestemd met deze nota. Ook de Rijks Planologische Commissie heeft positief geadviseerd over de verzending naar de Tweede Kamer. Verwacht wordt dat ook de Tweede Kamer zal instemmen met deze nota, waarna de besluitvorming is afgerond.

Het beleid uit de nota Spelregels EHS komt grotendeels overeen met het bestaande Limburgse beleid van de POL-herziening EHS. Het rijk heeft de provincies verzocht om dit beleid in het provinciaal ruimtelijk beleid te implementeren. Met deze POL-aanvulling geven wij hier invulling aan. Wij beperken ons tot het opnemen van de teksten uit de nota die relevant zijn op het niveau van het POL. Voor de toepassing van beide instrumenten volgen wij de nota Spelregels EHS. Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor de toepassing van beide instrumenten.

3.2 TOELICHTING BELEIDSAANPASSING POL

3.2.1 Herbegrenzen EHS

In de POL-herziening EHS zijn voor de toepassing van het instrument Herbegrenzen EHS om andere dan ecologische redenen zeven voorwaarden benoemd. In de nota Spelregels EHS worden negen voorwaarden genoemd. Deze negen voorwaarden zijn integraal overgenomen in deze POL-aanvulling. De enige zeer kleine inhoudelijke verschillen en toevoegingen met de POL-herziening EHS betreffen:

- De POL-herziening EHS heeft de voorwaarde dat 'ter plekke van het initiatief geen onevenredige aantasting van de EHS mag plaatsvinden'. De nota Spelregels EHS heeft de voorwaarde dat 'door de voorgestelde ruimtelijke ingreep slechts een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS en van de samenhang van de EHS' mag plaatsvinden.
- De nota Spelregels EHS geeft aan dat de gevraagde kwaliteitswinst groter dient te zijn dan de berekening volgens de beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden. Hoewel dit in de POL-herziening EHS niet expliciet is aangegeven wordt dit in de praktijk van toetsing al meegenomen.

Voor de feitelijke wijzigingen van de planteksten van POL 2006 en de POL-herziening EHS wordt verwezen naar paragraaf 4.2 en 4.3.

3.2.2 EHS saldobenadering

Het beleid in de POL-herziening EHS voor het instrument EHS saldobenadering is zeer algemeen geformuleerd. Als één van de vier voorwaarden wordt daarin gesteld dat dit instrument alleen toepasbaar is bij een 'combinatie van plannen, projecten of handelingen binnen één ruimtelijke visie'. In de nota Spelregels EHS wordt een nadere invulling gegeven waaraan deze gebiedsvisie moet voldoen. Deze voorwaarden zijn integraal overgenomen in deze POL-aanvulling. De voorwaarden hebben onder andere

betrekking op de omvang van het gebied, rollen en verantwoordelijkheden, financiële onderbouwing, tijdstip van uitvoering, etc.

Voor de feitelijke wijzigingen van de planteksten van POL 2006 en de POL-herziening EHS wordt verwezen naar paragraaf 4.2 en 4.3.

Herziening beleid: plantekst en wijziging perspectieven

4

4.1 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET POL

De toelichting uit hoofdstuk 2 en 3 van deze POL-aanvulling wijzigen delen van de POL-herziening EHS (2005) en POL 2006. Dit heeft betrekking op de plantekst en op de plankaart. Voor de plantekst betreft dit met betrekking tot de Robuuste verbinding/ perspectief 2 alleen een redactionele wijzigingen, waarbij nu na de definitieve begrenzing het zoekgebied verdwijnt en de Robuuste verbinding integraal onderdeel wordt van de EHS. Ook wordt het eerdere besluit in het kader van POL 2006 tot herstel/ behoud van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw redactioneel doorgevoerd.

In de Nota Ruimte is aangegeven dat rijk en provincie gezamenlijk een beleidskader over de toepassing van de EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS zullen uitwerken. Deze uitwerking is inmiddels opgesteld en komt grotendeels overeen met het bestaande beleid hierover in de POL-herziening EHS. De beperkte wijzigingen (veelal redactioneel) ten opzichte van het POL worden met deze POL-aanvulling tevens doorgevoerd.

Voor de tekstwijzigingen voor de POL-herziening EHS wordt verwezen naar paragraaf 4.2. Voor de tekstwijzigingen voor POL 2006 wordt verwezen naar paragraaf 4.3.

De belangrijkste wijziging die plaatsvindt door het concreet begrenzen van de Robuuste verbinding is het wijzigen van de POL-perspectieven. Hiervoor wordt verwezen naar de plankaart waar alle wijzigingen zijn aangegeven. Voor een toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.2.

4.2 WIJZIGINGEN PLANTEKST POL-HERZIENING OP ONDERDELEN EHS (2005)

4.2.1 Onderdeel Robuuste verbinding

Onderstaand volgt een aangepaste integrale tekst voor de paragrafen van de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) waar wijzigingen plaatsvinden. Alleen bij de tekstdelen die onderstreept of doorgehaald zijn heeft een feitelijke tekstwijziging plaatsgevonden. De tekstwijzigingen hebben betrekking op de volgende delen van de POL-herziening EHS:

- Paragraaf 2.7: Robuuste verbinding Schinveld-Mook.
- Paragraaf 3.3.3: Robuuste verbinding Schinveld-Mook.
- Paragraaf 3.8: Ruimtelijke ontwikkelingen van de landbouw.
- Overige verwijzingen naar de Robuuste verbinding.

Paragraaf 2.7 Robuuste verbinding Schinveld-Mook

Om de ruimtelijke samenhang van de EHS op nationaal en internationaal niveau te verbeteren (mede om de verwachte klimaatsveranderingen op te kunnen vangen) zijn in de Nota Ruimte 13 Robuuste verbindingen opgevoerd, waaronder de in Limburg gelegen Robuuste verbinding Schinveld-Mook. Voor deze Robuuste verbinding is in 2002 in overleg met het rijk, IPO, betrokken mede overheden en maatschappelijke organisaties in de regio een verkenning opgesteld waaruit bleek dat deze Robuuste verbinding van nationaal belang is en haalbaar is. Dit op basis van de volgende te realiseren extra natuur

- Meinweg-Mook, 1800 hectare (1e tranche)
- Susteren-Meinweg, 175 hectare (2e tranche)
- Schinveld-Susteren, 300 hectare (1e tranche)

De taakstellingen zijn reeds doorvertaald in het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg en het plan van aanpak Zuid-Limburg Vitaal platteland en recent vastgelegd in het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling voor het benutten van de middelen in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

~~Deze taakstellingen zijn reeds doorvertaald in het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg en zullen doorvertaald worden in Vitaal platteland Zuid-Limburg.~~

~~De Robuuste verbinding Schinveld-Mook is middels een POL-aanvulling en een stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap in 2007 gedetailleerd begrensd en is daarmee onderdeel van de EHS. zal door de provincie in overleg met de regio nog gedetailleerd begrensd worden in een Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap waarna het onderdeel van de EHS wordt. Deze gedetailleerde begrenzing is in 2006 voorzien en is een uitwerkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Tot die tijd maakt de Robuuste verbinding geen onderdeel uit van de EHS maar van de POG als zoekgebied Robuuste verbinding (perspectief 2).~~

~~Wij vinden dat met voorgaande ruim voldoende invulling gegeven is en wordt aan het gewenste onderzoek naar de Robuuste verbinding zoals dat in de Nota Ruimte door het rijk gevraagd wordt. Verder uitstel door nieuw onderzoek naar de Robuuste verbindingen vinden wij niet wenselijk en niet nodig.~~

Paragraaf 3.3.3 Robuuste verbinding Schinveld-Mook

De huidige, netto EHS is te versnipperd en onvoldoende samenhangend om als robuust systeem te kunnen functioneren en om effecten op de biodiversiteit van de verwachte klimaatsverandering op te vangen. Om de ruimtelijke samenhang van de EHS op nationaal en internationaal niveau te verbeteren zijn in de Nota Ruimte 13 Robuuste verbindingen opgevoerd, waaronder de in Limburg gelegen Robuuste verbinding Schinveld-Mook (zie tevens paragraaf 2.7).

De Robuuste verbinding Schinveld-Mook is middels een POL-aanvulling en een stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap in 2007 gedetailleerd begrensd en is daarmee onderdeel van de EHS (perspectief 1) . Hiermee geldt voor de Robuuste verbinding het generieke beleid ('nee tenzij' regime) voor de EHS. Alleen voor bestaande agrarische bedrijven in de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' gelden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2, zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling. Na realisatie geldt het beleid volgens perspectief 1. Voor intensieve veehouderijbedrijven geldt de bestaande zonering intensieve veehouderij.

~~zal door de provincie in overleg met de regio nog gedetailleerd begrensd worden in een Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap waarna het onderdeel van de EHS wordt. Deze gedetailleerde begrenzing is in 2006 voorzien en is een uitwerkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Tot die tijd maakt de Robuuste verbinding geen onderdeel uit van de EHS maar van de POG als zoekgebied Robuuste verbinding (perspectief 2).~~

~~Voor het zoekgebied van de Robuuste verbinding is het beleid gericht op voorkoming van onomkeerbare ingrepen in relatie tot de toekomstige functie als Robuuste verbinding. Concreet betekent dit dat bij ingrepen voldoende ruimte en gebiedskwaliteit behouden dient te blijven voor de toekomstige ecologische functie. Voor bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied Robuuste verbinding zullen aanvullende restricties pas gelden na de gedetailleerde begrenzing. Zodra de netto-begrenzing is uitgewerkt door Gedeputeerde Staten, geldt het 'nee-tenzij' regime van de EHS.~~

Paragraaf 3.8 Ruimtelijke ontwikkelingen van de landbouw

De ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw zijn gekoppeld aan de perspectieven van het POL. In de Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg (2007) is een tabel opgenomen van deze ontwikkelingsmogelijkheden. Dit op basis van het POL, het reconstructieplan en de POL-uitwerking BOM+. Omdat in deze POL-herziening EHS de naamgeving en indeling van de perspectieven 1, 2 en 3 wijzigingen is deze tabel voor deze perspectieven onderstaand aangepast op deze wijziging. Inhoudelijk wordt echter het huidige beleid gevolgd, omdat in het huidige beleid voor de landbouw reeds onderscheid

wordt gemaakt in de EHS en de overige delen van de perspectieven (zie tabel 2). Voor bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied Robuuste verbinding zullen aanvullende restricties pas gelden na de definitieve begrenzing van de Robuuste verbinding. Voor bestaande agrarische bedrijven in de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' gelden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2 zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling. Na realisatie geldt het beleid volgens perspectief 1.

Perspectief	Grondgebonden landbouw		Niet grondgebonden landbouw**							
	In Noord, midden en zuid-Limburg		Glastuinbouw Noord en midden Limburg		Intensieve veehouderij in Zuid-Limburg		Intensieve veehouderij in Noord- en Midden-Limburg		Overige niet grondgebonden landbouw	
Bouwkavel:	uitbreiden	nieuw	uitbreiden	nieuw	uitbreiden	nieuw	uitbreiden	nieuw	uitbreiden	nieuw
P1*: Ecologische Hoofdstructuur	Nee	nee	nee	nee	nee	nee	Op basis van zonering van	nee	nee	nee
P2: provinciale ontwikkelingszone groen	BOM+	BOM+	nee	nee	nee	nee	extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en	nee	nee	nee
P3: ruimte voor veerkrachtige watersystemen	BOM+	BOM+	BOM+, referentiemaat 3 ha	nee	BOM+	nee	landbouwontwikkelingsgebieden als aangewezen in het Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg	nee	BOM+	nee

Tabel 2: Ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden landbouw in de verschillende perspectieven.

* In Nieuwe natuurgebieden is er geen uitbreiding en nieuwvestiging van grondgebonden landbouw mogelijk. Binnen Beheersgebieden is uitbreiding van de grondgebonden landbouw mogelijk indien het een melkveebedrijf betreft dat bijdraagt aan de natuurbeheerstaak in deze gebieden. Voor bestaande agrarische bedrijven in de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' gelden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2 zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling. Na realisatie geldt het beleid volgens perspectief 1.

** Nieuwvestiging van glastuinbouw, champignonteelt en intensieve veehouderij is in Zuid-Limburg op grond van het POL, 2001 uitgesloten.

4.2.2 Onderdeel Maatwerk in EHS

Paragraaf 2.8 Maatwerk in EHS

De Mogelijkheden voor maatwerk in de EHS worden voor een belangrijk deel bepaald door het rijksbeleid uit de Nota Ruimte. Voor de toepassing hiervan volgen wij de door het rijk en provincie gezamenlijk opgestelde uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegrenzen EHS'

2.8.1 Herbegrenzen EHS

De EHS (en POG) zijn onderdeel van een ruimtelijk stabiele ecologische structuur die wij duurzaam verankeren in het provinciaal beleid. Wij willen het instrument herbegrenzen geenszins inzetten om de beschermingsformules te omzeilen. Wij zien het instrument herbegrenzen wel als een mogelijkheid om in uitzonderingsgevallen en mede op economische motieven (andere dan ecologische motieven) maatwerk te leveren (conform Nota Ruimte en de uitwerking Spelregels EHS). Voorwaarde hierbij is dat een initiatief leidt tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de EHS in de regio...Om de

ecologische structuur als geheel te versterken zien wij bij wijzigingen van de EHS de POG als zoekgebied voor de EHS.

Voor de toepassing van dit instrument volgen wij de door het rijk en provincie gezamenlijk opgestelde uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegrenzen EHS'

2.8.2 EHS saldobenadering

De EHS-Saldobenadering is ontstaan vanuit de behoefte bij rijk en provincies om een meer ontwikkelingsgerichte aanpak in de EHS mogelijk te maken. Projecten en/of handelingen worden daarom bij de EHS-saldobenadering niet afzonderlijk maar in combinatie beoordeeld. De projecten en/of handelingen moeten dan wel mede tot doel hebben de kwaliteit en/of kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau per saldo te verbeteren. Kwaliteit en kwantiteit moeten beide minimaal gelijk blijven en zijn dus niet onderling te salderen. De toepassing van de saldobenadering leidt derhalve tot een kwaliteitswinst voor meerdere belanghebbenden en meerdere functies waaronder natuur. Belangrijke voorwaarde is dat dit maatwerk wordt vastgelegd in een gebiedsvisie.

Het toepassen van EHS-saldobenadering is een voorbeeld van integrale gebiedsontwikkeling, er is sprake van een herkenbaar maatschappelijk vraagstuk én een breed gedragen wil om dit vraagstuk op te lossen. Voor de toepassing van dit instrument volgen wij de door het rijk en provincie gezamenlijk opgestelde uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegrenzen EHS'. Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor de toepassing van dit instrument.

~~De EHS saldobenadering lijkt gezien de vereiste voorwaarden uit de Nota Ruimte vooral zinvol bij grootschaliger problemen op verschillende locaties die gezamenlijk opgelost kunnen worden. Voor kleinschalige knelpunten in de EHS, die in de praktijk het meest voorkomen, lijkt het een te zwaar instrument. Hiervoor zien wij het instrument Herbegrenzen als het meest geschikte instrument om tot maatwerkoplossingen te komen.~~

~~Een goed voorbeeld voor de toepassing van de EHS saldobenadering is de problematiek van de verblijfrecreatieve bedrijven in de EHS. Momenteel doen wij in de Pilot Maasduinen ervaring op met de toepassing van dit instrument. In de Nota ruimte is aangegeven dat rijk en provincie binnen een half jaar een definitief beleidskader over de toepassing van dit instrument ontwikkelen, waarbij de provincie na vaststelling verantwoordelijk is voor toepassing hiervan. Tot die tijd zien wij het huidige beleidskader als kader voor dit instrument. Het eventueel nieuwe beleidskader zullen wij als beleidsregel opnemen in de Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg.~~

3.2.4 Herbegrenzen EHS

Voor herbegrenzen van de EHS om andere dan ecologische redenen dient in elk geval aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- Er vindt door de voorgestelde ruimtelijke ingreep slechts een beperkte aantasting plaats van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS en van de samenhang van de EHS.
- Het initiatief moet uiteindelijk leiden tot een kwalitatieve en/of kwantitatieve versterking van de EHS in het betreffende gebied.
- Bij een 'versterking van de EHS' (Nota Ruimte) is sprake van winst en moet meer gebeuren dan is verwoord in de regels voor behoud van kwaliteit bij de toepassing van de beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden.
- Er vindt een zorgvuldige onderbouwing van de ruimtelijke ingreep op de gegeven locatie plaats, waarbij een afweging van alternatieven plaatsvindt.
- Ter plekke worden zodanige maatregelen genomen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.

- De initiatiefnemer committeert zich aan het uitvoeren van de kwalitatieve en/ of kwantitatieve versterking van de EHS en er worden afspraken gemaakt over de wijze en momenten waarop de initiatiefnemer de provincie zal informeren over de voortgang van de uitvoering;
- De kwaliteitswinst wordt niet gefinancierd uit reguliere EHS-middelen;
- Herbegrenzing is enkel toepasbaar bij kleinschalige ontwikkelingen en blijft beperkt tot het oplossen van knelpunten en het bieden van maatwerk.
- Bij toepassing van het instrument Herbegrenzen EHS om andere dan ecologische redenen geldt dat het tijdstip van het besluit over de ingreep ook het tijdstip is waarop besloten wordt over de aard, wijze en het tijdstip van de realisatie van de kwaliteits- en/of kwantiteitswinst. In principe wordt deze kwaliteits- en/of kwantiteitswinst zo snel mogelijk en bij voorkeur tegelijkertijd gerealiseerd met de aanleg van de nieuwe rode functies door de initiatiefnemer gerealiseerd.
- Er vindt een zorgvuldige onderbouwing van de ruimtelijke ingreep op die locatie plaats, waarbij een afweging van alternatieven plaatsvindt.
- Er vindt ter plekke van het initiatief geen onevenredige aantasting van de EHS plaats.
- Ter plekke worden zodanige maatregelen genomen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.
- De ontwikkeling leidt in kwaliteit en kwantiteit tot een versterking van de EHS in de betreffende regio.
- De kwaliteitswinst wordt in principe niet gefinancierd uit reguliere EHS-subsidies.
- De beoogde versterking van de groene functies wordt bij voorkeur tegelijkertijd gerealiseerd met de aanleg van de nieuwe rode functie.
- Het gaat niet om grootschalige ontwikkelingen maar blijft beperkt tot het oplossen van knelpunten en het bieden van meer ruimte voor maatschappelijk belangrijke ontwikkelingen.

Bij elk initiatief dient zorgvuldig gemotiveerd te worden op welke wijze aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan. Omdat de EHS en POG gezamenlijk de ecologische structuur in Limburg vormen geldt de POG als zoekgebied voor Beheersgebieden en Nieuwe natuurgebieden indien herbegrenzing van de EHS plaatsvindt.

Wanneer het gebied waarop de herbegrenzing wordt toegepast tevens onderdeel uitmaakt van het Natura 2000-netwerk of een beschermd natuurmonument is, gelden er aanvullende regels. Op deze gebieden is namelijk tevens de Natuurbeschermingswet 1998 van toepassing, die tot doel heeft specifieke soorten en habitattypen in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen. Maatwerkinstrumenten zijn mogelijk binnen de ruimte die deze wet biedt. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegrenzen EHS'

Voor die onderdelen van de EHS die tevens zijn aangemeld als te beschermen gebied in het kader van de Vogel en Habitatrichtlijnen zal het rijk in overleg met de Europese Commissie bepalen onder welke voorwaarden deze maatwerkmoogelijkheid ook geboden kan worden voor Vogel en Habitatrichtlijngebieden.

3.2.5 EHS-saldobenadering

Aanvullend aan het rijksbeleid stellen wij de volgende voorwaarden:

- Ter plekke van te ontwikkelen rode functies worden zodanige maatregelen genomen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.
- De kwaliteitswinst wordt in principe niet gefinancierd uit reguliere EHS-subsidies.
- De beoogde versterking van de groene functies wordt bij voorkeur tegelijkertijd gerealiseerd met de aanleg van de nieuwe rode functie.

Bij elk initiatief dient zorgvuldig gemotiveerd te worden op welke wijze aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan.

Rijk en provincies ontwikkelen binnen een half jaar een beleidskader over toepassing van de saldobenadering. Na vaststelling van dit beleidskader is de provincie verantwoordelijk voor de toepassing van de saldobenadering. Tot deze vaststelling geldt het huidige beleidskader uit de Nota Ruimte voor het toepassen van de EHS-saldobenadering.

Het toepassen van de EHS saldobenadering is een afwijkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Voor de toepassing van dit instrument volgen wij de door het rijk en provincie gezamenlijk opgestelde uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegeven EHS'. Voor die onderdelen van de EHS die tevens zijn aangemeld als te beschermen gebied in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijnen zal het rijk in overleg met de Europese Commissie bepalen onder welke voorwaarden deze maatwerkmogelijkheid ook geboden kan worden voor Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Gebiedsvisie

Voorwaarde voor het toepassen van de EHS-saldobenadering is het opstellen van een gebiedsvisie. Een gebiedsvisie is een ruimtelijke visie op een gebied waarvan een wezenlijk deel behoort tot de EHS, en waarbinnen zich ruimtelijke problemen voordoen die alleen in samenhang kunnen worden opgelost, dan wel waarbij het in samenhang oplossen van de ruimtelijke problematiek leidt tot een grotere kwaliteitswinst voor meerdere functies waaronder de natuur. In de gebiedsvisie wordt gemotiveerd waarom het noodzakelijk is om de EHS-saldobenadering toe te passen, en hoe deze toepassing leidt tot een kwaliteitsslag voor de EHS. De gebiedsvisie kan een eigenstandig document zijn, maar kan ook deel uitmaken van een groter ruimtelijk plan. In ieder geval dient een gebiedsvisie aan de volgende voorwaarden te voldoen.

De gebiedsvisie heeft verschillende aspecten. Voor ieder aspect is een aantal randvoorwaarden geformuleerd waaraan voldaan moet worden om de EHS-saldobenadering te kunnen toepassen. Wordt hieraan niet voldaan dan geldt onverkort het "nee, tenzij"-regime voor de EHS.

- De omvang van het gebied waarop de gebiedsvisie betrekking heeft wordt per geval bepaald op basis van zowel de ruimtelijke problematiek, de geplande ruimtelijke ingrepen als de beoogde ecologische doelen. Daarbij is relevant dat het gebied ecologisch één samenhangend geheel vormt. Er wordt met name gekeken naar de eisen die de aanwezige en potentiële natuurwaarden stellen aan hun omgeving;
- De gebiedsvisie bestaat uit een combinatie van alle samenhangende plannen, projecten en/of handelingen binnen één ruimtelijk samenhangend beeld en onderbouwt wat de onderlinge samenhang is;
- In een gebiedsvisie wordt tevens concreet geduid welke bestemmingswijzigingen in het gebied worden voorzien, zowel voor de geplande ruimtelijke ingrepen als voor de te realiseren natuurwinst;
- Ook de kwalitatieve en/of kwantitatieve meerwaarde voor de EHS op gebiedsniveau wordt onderbouwd, evenals de landschappelijke en natuurlijke inpassing (ruimtelijke kwaliteit) welke nodig zijn voor de projecten in de EHS-saldobenadering;
- Een 'kwaliteitsslag' (Nota Ruimte) is pas bereikt als de kwaliteit, waaronder het functioneren van de EHS, per saldo verbetert. Reguliere EHS-compensatie volgens de regels uit de Nota Ruimte en de (provinciale) uitwerkingen is niet voldoende voor een kwaliteitsslag;
- De EHS moet een robuust geheel vormen. De gebiedsvisie kan zich daarom ook richten op het wegnemen van knelpunten en/of het onderlinge verbinden van delen van de EHS in aansluiting op het bestaande ontsnipperingsbeleid.
- Rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen worden vastgelegd in de gebiedsvisie en de betreffende partijen committeren zich aan de vastgelegde rollen en verantwoordelijkheden en aan de afgesproken termijnen van realisering middels een schriftelijke waarborg waarop zij alle aanspreekbaar zijn;

- De gebiedsvisie bevat een financiële onderbouwing waaruit blijkt dat de realisatie van de maatregelen is geborgd, inclusief een waarborg voor financiering en uitvoering van het beheer van te realiseren natuur;
- De kosten voor kwaliteitswinst in de EHS ten opzichte van de oorspronkelijke ambitie kunnen niet worden gefinancierd uit de reguliere middelen voor verwerving en inrichting van de EHS;
- In de gebiedsvisie wordt aangegeven wie zorgdraagt voor de monitoring van de uitvoering van de gebiedsvisie om zicht te houden op de daadwerkelijk gerealiseerde kwaliteiten en de winst voor de natuur. Ook wordt aangegeven hoe en door wie toezicht en handhaving worden uitgevoerd;
- Onderdeel van het gebiedsplan vormen afspraken over de wijze en momenten waarop de initiatiefnemer de provincie zal informeren over de voortgang.
- Bij toepassing van de EHS-saldobenadering geldt dat het tijdstip van het besluit over de ingreep ook het tijdstip is waarop besloten wordt over de aard, wijze en het tijdstip van de realisatie van de kwaliteits- en/of kwantiteitswinst. In principe wordt deze kwaliteits- en/of kwantiteitswinst zo snel mogelijk en bij voorkeur tegelijkertijd met de aanleg van de nieuwe rode functies door de initiatiefnemer gerealiseerd.

Wanneer het gebied waarop de EHS-saldobenadering wordt toegepast tevens onderdeel uitmaakt van het Natura 2000-netwerk of een beschermd natuurmonument is, gelden er aanvullende regels. Op deze gebieden is namelijk tevens de Natuurbeschermingswet 1998 van toepassing, die tot doel heeft specifieke soorten en habitattypen in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen. Maatwerkinstrumenten zijn mogelijk binnen de ruimte die deze wet biedt. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de uitwerking 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatie, saldobenadering en herbegrenzen EHS'

Voor die onderdelen van de EHS die tevens zijn aangemeld als te beschermen gebied in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijnen zal het rijk in overleg met de Europese Commissie bepalen onder welke voorwaarden deze maatwerkmogelijkheid ook geboden kan worden voor Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

4.3 WIJZIGINGEN PLANTEKST POL2006

4.3.1 Onderdeel Robuuste verbinding

Onderstaand volgt een aangepaste integrale tekst van POL2006 waar wijzigingen plaatsvinden. Alleen bij de tekstdelen die onderstreept en doorgehaald zijn heeft een feitelijke tekstwijziging plaatsgevonden. Deze tekstwijzigingen hebben betrekking op de volgende delen van POL2006:

- Paragraaf 3.3.2 onder Ecologische Hoofdstructuur (EHS, P1) en onder Provinciale ontwikkelingszone groen (POG, P2).
- Paragraaf 4.3.2 onder Robuuste verbinding Schinveld-Mook.
- Overige verwijzingen naar de Robuuste verbinding.

Paragraaf 3.3.2 Ecologische hoofdstructuur (EHS, P1)

De EHS maakt onderdeel uit van de ruimtelijke hoofdstructuur volgens de Nota Ruimte. De Robuuste verbinding Schinveld-Mook maakt tevens onderdeel uit van de EHS.

Binnen Beheersgebieden is uitbreiding van de grondgebonden landbouw mogelijk indien het een extensief rundveehouderijbedrijf betreft dat bijdraagt aan de natuurbeheerstaak in deze gebieden. Voor bestaande agrarische bedrijven in de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' (kaart Groene waarden, POL-herziening EHS) gelden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2 zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling.

Paragraaf 3.3.2 Provinciale ontwikkelingszone groen (POG, P2)

~~Het zoekgebied van de Robuuste verbinding Schinveld-Mook maakt eveneens deel uit van de POG. Pas nadat Gedeputeerde Staten de gedetailleerde begrenzing hebben vastgelegd zal de Robuuste verbinding deel uitmaken van de EHS. Voor bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied Robuuste verbinding/ Perspectief 2 gelden ook na de definitieve begrenzing de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2, zolang nog geen sprake is van een duurzame natuurontwikkeling (na verwerving of een langlopend contract). P2 gronden inclusief de agrarische bouwblokken van het zoekgebied van de Robuuste verbinding die in het POL2001 de status van P3 of P4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken krijgen opnieuw de status van het POL 2001.~~

Paragraaf 4.3.2 Robuuste verbinding Schinveld-Mook

~~Om de ruimtelijke samenhang van de EHS op nationaal en internationaal niveau te verbeteren is in de Nota Ruimte de in Limburg gelegen Robuuste verbinding Schinveld-Mook aangegeven. De Robuuste verbinding Schinveld-Mook is middels een POL-aanvulling en een stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap in 2007 gedetailleerd begrensd en is daarmee onderdeel van de EHS. Hiermee geldt voor de Robuuste verbinding het generieke beleid ('nee tenzij' regime) voor de EHS. Alleen voor bestaande agrarische bedrijven in de categorie 'Lanbouw in Robuuste verbinding' (kaart Groene waarden, POL-herziening EHS) gelden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2 zolang geen sprake is van duurzame natuurontwikkeling. Na realisatie geldt het beleid volgens perspectief 1. Voor intensieve veehouderijbedrijven geldt de bestaande zoning intensieve veehouderij.~~

~~In overleg met de regio zal de Robuuste ecologische verbinding nog gedetailleerd worden begrensd in een POL-aanvulling en Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap waarna de verbindingzone onderdeel van de EHS wordt. Tot die tijd maakt de Robuuste verbinding geen onderdeel uit van de EHS maar van de POG als zoekgebied (perspectief 2). Totdat gedetailleerde begrenzing een feit is, zien wij erop toe dat onomkeerbare ingrepen in relatie tot de toekomstige functie van Robuuste verbinding voorkomen worden. Bij ingrepen dient dus voldoende ruimte en gebiedskwaliteit behouden te blijven. Voor bestaande agrarische bedrijven in het zoekgebied Robuuste verbinding/ Perspectief 2 gelden na de definitieve begrenzing van de Robuuste verbinding tot perspectief 1 de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van perspectief 2. Dit zolang nog geen sprake is van een duurzame natuurontwikkeling (na verwerving of een langlopend contract). Voor intensieve veehouderijbedrijven worden geen extra beperkingen gesteld maar geldt de bestaande zoning intensieve veehouderij. P2 gronden van het zoekgebied Robuuste verbinding, die in het POL 2001 de status P3/ P4 hadden en na het gedetailleerd begrenzen geen onderdeel van de Robuuste verbinding uitmaken krijgen opnieuw de status van het POL 2001.~~

4.3.2 Onderdeel Herbegrenzen EHS en EHS-saldobenadering

Soms is het wenselijk om de EHS, naast het "nee, tenzij regime", her te begrenzen om maatwerk te leveren voor gewenste ontwikkelingen. Hiervoor gebruiken wij de instrumenten Herbegrenzen EHS en de EHS saldobenadering. De toepassing van beide instrumenten dient te leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de EHS in de betreffende regio. Het (her)begrenzen van de EHS en het toepassen van de EHS saldobenadering (na vaststelling van het nieuwe rijkskader) is een afwijkingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Voor de toepassing van beide instrumenten verwijzen wij naar de POL-herziening op onderdelen EHS.

4.4 WIJZIGINGEN PLANKAART POL

Het concreet begrenzen van de Robuuste verbinding, zoals in paragraaf 2.2 verder toegelicht, leidt tot een aantal wijzigingen in de POL-perspectieven. Op de eerste plankaart staan alle wijzigingen van de POL perspectieven weergegeven. De tweede plankaart is een deeluitsnede van de kaart Groene waarden (perspectief 1 en 2) van de Robuuste verbindingzone en omgeving na het doorvoeren van deze

wijzigingen. Op deze kaart is onder aanvullende categorie de categorie 'Landbouw in Robuuste verbinding' toegevoegd. Zie hiervoor de toelichting in paragraaf 2.2.1.